



Τα επιχειρηματικά οφέλη της καλής επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας

Η επαγγελματική ασφάλεια και υγεία (ΕΑΥ) αποτελεί καλή επιχειρηματική πρακτική εκτός από νομοθετική και κοινωνική υποχρέωση. Οι επιχειρήσεις αναγνωρίζουν ότι η ΕΑΥ προλαμβάνει τραυματισμούς ή ασθένειες των εργαζομένων στους χώρους εργασίας τους, αλλά και ότι η ΕΑΥ αποτελεί επίσης ουσιαστικό παράγοντα μιας επιτυχημένης επιχείρησης.



Γιατί η ΕΑΥ αποτελεί ουσιαστικό μέρος μιας επιτυχημένης επιχείρησης;

Η επαγγελματική ασφάλεια και υγεία:

- συμβάλλει στην εικόνα μιας κοινωνικής υπεύθυνης επιχείρησης,
- προστατεύει και ενισχύει την εικόνα της εμπορικής ταυτότητας και την αξία της εμπορικής ταυτότητας,
- συμβάλλει στη μεγιστοποίηση της παραγωγικότητας των εργαζομένων,
- ενισχύει την αφοσίωση των εργαζομένων στην επιχείρηση,
- χτίζει ένα ικανότερο, υγιέστερο εργατικό δυναμικό,
- μειώνει τις δαπάνες και τις διακοπές λειτουργίας της επιχείρησης,
- δίνει στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να ικανοποιήσουν τις προσδοκίες των πελατών τους σε επίπεδο ΕΑΥ, και
- ενθαρρύνει το εργατικό δυναμικό να παραμείνει για μεγαλύτερο διάστημα επαγγελματικά ενεργό.

Όλες οι επιχειρήσεις μπορούν να αποκομίσουν σημαντικά οφέλη επενδύοντας στην ΕΑΥ. Απλές βελτιώσεις μπορούν να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητα, την αποδοτικότητα και να δραστηριοποιήσουν τους υπαλλήλους. Η εφαρμογή ενός συστήματος διαχείρισης ΕΑΥ παρέχει ένα αποτελεσματικό πλαίσιο για την αποτροπή ή την ελαχιστοποίηση των ατυχημάτων και των ασθενειών.

Βασικές αρχές της ΕΑΥ

- Δέσμευση και διοίκηση που στοχεύουν στη βελτίωση της ΕΑΥ
- Αποτελεσματικές πολιτικές και διαδικασίες ΕΑΥ
- Προληπτικά προγράμματα εκτίμησης κινδύνων
- Εκπαιδευμένοι και ικανοί εργαζόμενοι
- Αποτελεσματικά μέτρα ελέγχου των κινδύνων
- Διαδικασίες διαρκούς παρακολούθησης και αξιολόγησης

Αν και οι αρχές της αποτελεσματικής ΕΑΥ έχουν εφαρμογή σε όλους τους οργανισμούς, τα εμπορικά κίνητρα μπορεί να είναι πολύ διαφορετικά για τους μεγάλους οργανισμούς απ' ό,τι για τις μικρές επιχειρήσεις.

Μεγάλοι οργανισμοί

Οι επιτυχημένες εταιρείες έχουν αναγνωρίσει προ πολλού τη σημασία της εικόνας και της φήμης τους.

«Οι εταιρείες που αποδίδουν σημασία στο λεγόμενο “τριπλό τελικό κριτήριο” τους ⁽¹⁾ έχουν καλύτερες επιδόσεις από τους λιγότερο σχολαστικούς εταίρους τους στο χρηματιστήριο.» The Economist

Οι οικονομικά μεγάλοι οργανισμοί απαιτείται να επιδεικνύουν όλο και υψηλότερα επίπεδα εταιρικής διακυβέρνησης και μεγαλύτερη διαφάνεια στις πρακτικές δημοσιοποίησης. Ο συνδυασμός της λειτουργίας τους σε μια οικονομία προσανατολισμένη στην αγορά και ταυτόχρονα σε μια κοινωνία περισσότερο ευαισθητοποιημένη ως προς τους κινδύνους σημαίνει ότι πολλές επιχειρήσεις αντιλαμβάνονται πλέον τα σημαντικά οφέλη που μπορούν να αποκομίσουν από την ενσωμάτωση της επίδοσης στην ΕΑΥ στο ευρύτερο επιχειρηματικό μοντέλο τους. Στα οφέλη αυτά συγκαταλέγονται:

- βελτιώσεις στην εικόνα, στην αξία εμπορικής ταυτότητας και τη φήμη της επιχείρησης,
- εκπλήρωση δεσμεύσεων εταιρικής κοινωνικής ευθύνης (ΕΚΕ),
- διατήρηση και βελτίωση της εμπιστοσύνης των επενδυτών, και
- ανάπτυξη θετικής δέσμευσης των ενδιαφερομένων φορέων.

«Το διοικητικό συμβούλιο αναγνωρίζει ότι τόσο η εταιρική απόδοση του ομίλου όσο και η αξία του για τους ενδιαφερόμενους επηρεάζονται από τις επιδόσεις του στον τομέα της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας. Ως εκ τούτου, ζητά από τα διευθυντικά στελέχη και από τους εργαζόμενους να υιοθετήσουν μια θετική προσέγγιση έναντι των θεμάτων υγείας και ασφάλειας.» Διευθύνων σύμβουλος, Uniq plc (τομέας τροφίμων)

Η ΕΚΕ εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο μια επιχείρηση μπορεί να λαμβάνει υπόψη τις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις του τρόπου λειτουργίας της. Η ΕΑΥ μπορεί να διαδραματίσει μείζονα ρόλο στον τρόπο εφαρμογής των αρχών αυτών. Είναι ιδιαίτερος σημαντικό:

- να συμπεριλαμβάνεται η ΕΑΥ στις ευρύτερες πρωτοβουλίες εταιρικής διακυβέρνησης,
- να διασφαλίζεται ότι οι κίνδυνοι για την ΕΑΥ καλύπτονται επαρκώς από τους αναδόχους και τους προμηθευτές, και
- να παροτρύνονται οι άλλες επιχειρήσεις να προβαίνουν σε βελτιώσεις της ΕΑΥ μέσω της πίεσης από τις ομότιμες επιχειρήσεις.

Παραγωγικότητα και αποδοτικότητα

Μια κεντρική δέσμευση της ΕΕ στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισσαβόνας ⁽²⁾ είναι η απόδοση της ίδιας σημασίας στην αύξηση τόσο της απασχόλησης όσο και της παραγωγικότητας, μέσω της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας. Το κόστος των ατυχημάτων στην εργασία και των επαγγελματικών ασθενειών στην Ευρώπη των 15 κυμαίνεται μεταξύ 2,6 και 3,8 % του ΑΕγχΠ. Πέρα από τη μείωση των

⁽¹⁾ Το «τριπλό τελικό κριτήριο» περιλαμβάνει ένα εκτεταμένο φάσμα αξιών και κριτηρίων για τη μέτρηση της οργανωτικής (και κοινωνικής) επιτυχίας: οικονομικής, περιβαλλοντικής και κοινωνικής (http://en.wikipedia.org/wiki/Triple_bottom_line).

⁽²⁾ Συμβουλευθείτε τον ιστότοπο: http://ec.europa.eu/growthandjobs/pdf/COM2005_024_en.pdf.

ατυχημάτων και των ασθενειών, οφέλη σε επίπεδο παραγωγής και αποδοτικότητας μπορούν να προκύψουν ως αποτέλεσμα:

- της ενίσχυσης των επιπέδων δραστηριοποίησης, συνεργασίας και καλής ψυχολογίας του εργατικού δυναμικού,
- πιο παραγωγικών εργαζομένων και πιο αποδοτικών μεθόδων εργασίας,
- της ελαχιστοποίησης των μη προγραμματισμένων δαπανών μέσω ενός αποτελεσματικού σχεδιασμού επιχειρηματικής συνέχειας,
- της βελτίωσης της ικανότητας πρόσληψης και παραμονής των υπαλλήλων στην εργασία τους,
- του περιορισμού των ασφαλιστρών, και
- της μείωσης της πιθανότητας ποινικής ή αστικής δίωξης.

Μέσω της επένδυσης σε καλές πρακτικές EAY μπορούν να επιτευχθούν αποδόσεις επενδύσεως έως και 12:1 (12 ευρώ κέρδους για κάθε 1 ευρώ επένδυσης).

«Υπάρχει σαφής και άμεση σχέση ανάμεσα στις κοινωνικές συμπεριφορές μιας εταιρείας και στη φήμη της, στις πωλήσεις, στην αξία εμπορικής ταυτότητας και εν τέλει τη συνολική της αξία. Αυτός ο συσχετισμός (και αυτός ο αντίκτυπος) ενισχύονται όσο αυξάνει το μέγεθος της επιχείρησης και η αξία της εμπορικής ταυτότητας.» Leipziger (*)

Μικρές επιχειρήσεις

Πολλές μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις αρχίζουν επίσης να αναγνωρίζουν το κόστος της ανεπαρκούς EAY και τα οφέλη μιας καλής επίδοσης σε επίπεδο EAY. Τα οφέλη αυτά είναι ορατά κυρίως σε επίπεδο:

- ικανοποίησης των απαιτήσεων των πελατών όσον αφορά την EAY με στόχο την εξασφάλιση και διατήρηση συμβάσεων,
- αποφυγής διακοπών λειτουργίας και απωλειών βασικών υπαλλήλων,
- δραστηριοποίησης του προσωπικού και διατήρησης της αφοσίωσής τους, και
- διαθεσιμότητας και χαμηλού κόστους της ασφάλισης.

Οι νέες και αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις που επιδιώκουν συνεχή επιχειρηματική ανάπτυξη και σταθερότητα αντιλαμβάνονται με ποιο τρόπο μπορούν να συμβάλουν σε αυτό οι επιδόσεις τους σε επίπεδο EAY. Το όφελος αυτό εντοπίζεται κυρίως σε επίπεδο ικανοποίησης των απαιτήσεων των πελατών όσον αφορά την EAY.

«Δεν έχουμε μόνο καλύτερη ψυχολογία του προσωπικού και χαμηλότερα ποσοστά ασθενειών, αλλά και σημαντικά οφέλη σε επίπεδο αφοσίωσης των υπαρχόντων πελατών, είναι δε πράγματι ένας παράγοντας που κάνει τη διαφορά κατά την προσέλκυση νέων πελατών και συμβάλλει στην επέκταση της εταιρείας.» John Purnell, περιφερειακός διευθυντής, Cougar Automation Ltd

Η ανάγκη υπεύθυνης στάσης εκ μέρους των εταιρειών έχει ως συνέπεια τη μεταβίβαση ανάλογων απαιτήσεων προς τους προμηθευτές τους. Η επένδυση σε καλά επίπεδα EAY ενισχύει την ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης, ενώ αυξάνει και τη δυνατότητά της να κρατά τους πελάτες και να κερδίζει νέες δουλειές.

Παραγωγικότητα και εργαζόμενοι

Οι κακές επιδόσεις σε επίπεδο EAY έχουν δυσανάλογα μεγάλο αντίκτυπο στις μικρές επιχειρήσεις. Το ανθρώπινο και επιχειρηματικό κόστος ενός θανάτου στο χώρο εργασίας, μιας μεγάλης πυρκαγιάς ή μιας δίωξης που παίρνει μεγάλη δημοσιότητα είναι προφανές. Γύρω στο 60 % των εταιρειών που διακόπτουν τη λειτουργία τους για περισσότερες από εννέα ημέρες κλείνουν. Αλλά οι επιχειρήσεις με καλές επιδόσεις μπορούν να αποκομίσουν οφέλη σε επίπεδο παραγωγικότητας όπως:

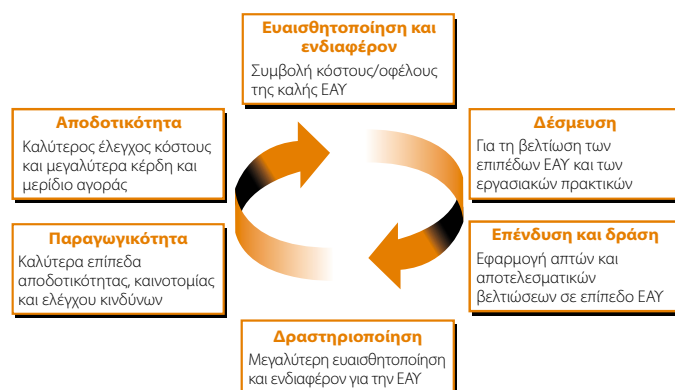
- ασφαλέστερες μεθόδους εργασίας οι οποίες προσφέρουν επίσης μεγαλύτερη ταχύτητα στην εργασία με λιγότερους ανθρώπους,
- μειωμένα ποσοστά ατυχημάτων, τραυματισμών και προβλημάτων υγείας — με παραδείγματα αδειών ασθενείας να μειώνονται κατά το ήμισυ, και
- βελτιστοποίηση των επιπέδων πρόσληψης, δραστηριοποίησης και παραμονής του εξειδικευμένου προσωπικού στην εργασία του.

Ασφάλιση

Η λειτουργία μιας επιχείρησης χωρίς επαρκή ασφαλιστική κάλυψη είναι παράνομη, αλλά τα ασφαλίστερα αυξάνουν και γίνεται όλο και πιο δύσκολο να καταβληθούν. Το κόστος ασφάλισης των εργαζομένων ποικίλλει ανάλογα με τον τύπο της επιχείρησης. Οι εργασίες γραφείου απολαμβάνουν ποσοστά κάτω του 0,5 % επί της μισθοδοσίας: τα ποσοστά είναι υψηλότερα στη μεταποίηση και κυμαίνονται γύρω στο 5 %. Οι κατασκευαστικές δραστηριότητες όπως η κατασκευή στεγών έχουν ποσοστά έως και 15 %. Σημαντικές αυξήσεις ή εκπτώσεις από αυτά τα ποσοστά «καταλόγου» προσφέρονται στις περισσότερες χώρες ανάλογα με το ασφαλιστικό σύστημα, γεγονός που συνεπάγεται σημαντική εξοικονόμηση χρημάτων για τις επιχειρήσεις με καλές επιδόσεις και ποινές για τις επιχειρήσεις με ανεπαρκείς επιδόσεις.

Πώς επιτυγχάνεται

Το μήνυμα είναι ξεκάθαρο: **η καλή EAY αποτελεί καλή επιχειρηματική πρακτική**. Οι εταιρείες οφείλουν να εντάξουν την EAY στη διοίκηση επιχειρήσεων και να αυξήσουν την ευαισθητοποίηση των κύριων υπεύθυνων λήψης αποφάσεων στον οργανισμό τους.



Προσδοκούν οι πελάτες, οι επενδυτές ή οι τράπεζές σας μια υπεύθυνη προσέγγιση, με σωστή διαχείριση των κινδύνων σε επίπεδο EAY; Θα διακοπτόταν η λειτουργία της επιχείρησής σας σε περίπτωση ατυχήματος; Η απώλεια ενός ή περισσότερων βασικών υπαλλήλων θα έβλαπτε την επιχείρησή σας; Θα είχατε οφέλη από μια μικρότερη ασφαλιστική δαπάνη ή από τη βελτίωση της παραγωγικότητας; Αν η απάντησή σας οποιoδήποτε από τα παραπάνω ερωτήματα είναι ναι, τότε η EAY είναι πιθανό να αποτελεί βασικό παράγοντα επιχειρηματικής επιτυχίας για την επιχείρησή σας.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την EAY και τις οικονομικές επιδόσεις διατίθενται στη διεύθυνση <http://osha.europa.eu/topics/business/performance>.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την EAY και τις οικονομικές επιδόσεις διατίθενται για την Ελλάδα και την Κύπρο αντίστοιχα στις διευθύνσεις <http://www.ypakp.gr> και <http://www.mlsi.gov.cy/dli>.

(*) D. Leipziger (2001), *SA8000: The definitive guide to the new social standard*, Financial Times Prentice Hall.

Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία

Gran Vía, 33, E-48009 Bilbao

Τηλ. (+ 34) 94 479 43 60, φαξ (+ 34) 94 479 43 83

E-mail: information@osha.europa.eu

